

Opis przedmiotu zamówienia:

**Ewaluacja ex-post programu pomocowego Banku
Gospodarstwa Krajowego w ramach programu
Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki
2021-2027**

Warszawa, 2026 r.

Spis treści

Przedmiot badania	3
Kryteria ewaluacyjne, pytania badawcze, wskaźniki, źródła i metody	6
Kryteria ewaluacyjne	6
Pytania badawcze do Zadania I	7
Pytania badawcze do Zadania II	15
Założenia metodologiczne badania	17
Zestawienie metod i technik oraz dodatkowych badań	18
Orientacyjna liczba jednostek badawczych w ramach poszczególnych działań	20
Zasady współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym, dostawcą wyników analiz makro oraz innymi podmiotami prowadzącymi badania w ramach ewaluacji produktów BGK	22
Produkty badania	25
Warunki płatności	33

Przedmiot badania

1. **Przedmiotem badania** jest ewaluacja ex-post programu pomocowego realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027 (FENG). Ewaluacja ta podzielona jest na dwa zadania:
  - a) ewaluacja programu pomocowego BGK (Zadanie I);
  - b) rozszerzona ewaluacja działania FENG.02.30 Instrumenty kapitałowe z programu pomocowego BGK (Zadanie II).

Z uwagi na komplementarność działań oraz wspólną logikę interwencji, oba zadania realizowane są w ramach jednego zamówienia, przy zachowaniu częściowej odrębności metodologicznej i odrębności raportowej. Zapisy specyficzne dla danego Zadania zostały odpowiednio opisane w dokumencie. Jeśli nie zostało to sprecyzowane, dany zapis odnosi się do obu zadań.

Badanie stanowi element realizacji obowiązków ewaluacyjnych wynikających z przepisów unijnego Rozporządzenia GBER, zobowiązań Państwa Członkowskiego wobec Komisji Europejskiej, w tym w zakresie oceny pomocy państwa (State aid evaluation) zgodnie z wytycznymi Common methodology for State aid evaluation (European Commission, 2014) oraz Evaluation Handbook (European Commission, 2025 edition).

2. **Podstawą realizacji niniejszego badania jest Plan Ewaluacji Programu Pomocowego BGK** (Plan ewaluacji), czyli dokument opracowany przez BGK i zaakceptowany przez Komisję Europejską (KE) w 2023 r., dostępny publicznie na stronie internetowej:

https://www.bgk.pl/files/public/Kredyt_Technologiczny/Plan_ewaluacji_BGK_FENG_2023.pdf.

Zadaniem Wykonawcy będzie przeprowadzenie ewaluacji zgodnie z wymogami zawartymi w Planie ewaluacji oraz niniejszym OPZ.

3. Opisywane badanie ma charakter podsumowujący (badanie ex post, tj. po udzieleniu pomocy finansowej) i zmierza do ustalenia, co faktycznie „zadziało” w programie pomocowym BGK, a co nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Wykonawca powinien jednak wziąć pod uwagę fakt, że w niektórych przypadkach na moment realizacji badania alokacja środków nie została w pełni wykorzystana, a proces kontraktacji i wypłat wciąż jeszcze trwa i część projektów pozostaje w fazie realizacji.
4. **Celem tak pojętej ewaluacji** jest przede wszystkim **zrozumienie**, w jakim stopniu udzielona pomoc publiczna była **adekwatna** do problemów, **proporcjonalna** do potrzeb oraz **skuteczna** z punktu widzenia założonych celów interwencji,

a także:

- **wyjaśnienie mechanizmów zmiany** wywołanej udzieloną pomocą finansową, tzn. nie tylko tego, co się zmieniło, ale także dlaczego, i w jakim zakresie zrealizowały się założenia teorii zmiany FENG;
- **ustalenie, czy pomoc publiczna była uzasadniona z punktu widzenia polityki konkurencji i rzeczywiście wywołała oczekiwane zmiany** u beneficjentów. W tym kontekście istotna jest zatem ocena tzw. efektu zachęty, czyli sytuacji, w której udzielone wsparcie skłania przedsiębiorcę do działań, których nie podjąłby

w przypadku braku pomocy. Przedmiotem badania będą zatem nie tylko rezultaty wsparcia, ale też kontrfaktyczny scenariusz rozwoju firm w sytuacji nieobjęcia interwencją, co wymaga zastosowania odpowiednich metod analitycznych, w tym podejścia kontrfaktycznego;

- **analiza potencjalnych efektów niezamierzonych.**

Zakres czasowy i rzeczowy badania odnosi się do okresu realizacji Programu pomocowego BGK w ramach FENG 2021-2027, przy czym z uwagi na zakres przyjętych analiz oraz inne wytyczne metodologiczne, obejmie lata 2023-2025.

W zakres Zadania I wejdą następujące działania FENG w ramach Programu pomocowego BGK:

- Instrumenty kapitałowe FENG.02.30;
- Fundusz gwarancyjny FENG.02.31;
- Kredyt technologiczny FENG.02.32;
- Kredyt ekologiczny FENG.03.01;
- Zielony Fundusz Gwarancyjny (Fundusz gwarancyjny dla efektywności energetycznej) FENG.03.02.

Tabela 1	
Opis działań FENG w ramach Programu pomocowego BGK	
Numer, nazwa działania, forma wsparcia	Cele
FENG.02.30 Instrumenty kapitałowe - wsparcie w dostępie do finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych – instrument finansowy zwrotny 1. inwestycje w innowacyjne start-upy – Starter; 2. Inwestycje grupowe aniołów biznesu w MŚP – Biznest; 3. Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii; 4. Inwestycje w innowacyjne start-upy – KOFFI; 5. Inwestycje w innowacyjne start-upy – CVC.	<i>EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</i> Wspieranie innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, znajdujących się w szczególności na wczesnym etapie rozwoju, które wdrażają lub mają zamiar wdrożyć lub rozwinąć innowacyjne rozwiązania (produkcyjne, usługowe, procesowe, organizacyjne i marketingowe) i które ze względu na wysokie ryzyko związane z wczesnym etapem rozwoju potrzebują finansowania wysokiego ryzyka (venture capital) z elementem smart money, co ma wesprzeć je w odniesieniu komercyjnego sukcesu. Przedsiębiorstwa otrzymają finansowanie na rozwój działalności w zamian za część praw udziałowych w swoich spółkach. Inwestycje kapitałowe i quasi-kapitałowe w mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa
FENG.02.31 Fundusz gwarancyjny dla wzrostu i konkurencyjności przedsiębiorstw - Instrument finansowy zwrotny Przedsiębiorca, który skorzysta z gwarancji może otrzymać: 1. dopłatę do kapitału (w przypadku kredytów inwestycyjnych); 2. dopłatę do odsetek (w przypadku kredytu obrotowego).	<i>EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</i> Ułatwienie dostępu do finansowania bankowego oraz tworzenie zachęt dla finansowania dłużnego w sektorze przedsiębiorstw. Produktem dostarczanym na rynek są gwarancje portfelowe wraz z komponentem dotacyjnym (dopłaty do odsetek i kapitału). Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty:

	<p>1. kredytów inwestycyjnych udzielanych z przeznaczeniem na finansowanie projektów polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażaniu nowych lub ulepszonych rozwiązań produktowych, procesowych, organizacyjnych lub marketingowych identyfikowanych co najmniej na poziomie firmy (CP1); • wdrażaniu modeli biznesowych opartych na automatyzacji, robotyzacji lub cyfryzacji przedsiębiorstw (CP1); <p>2. kredytów obrotowych z przeznaczeniem na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie kapitału obrotowego powiązanego z nakładami inwestycyjnymi w celu uruchomienia, utrzymania lub zwiększenia działalności produkcyjno-usługowej przedsiębiorstw; • finansowanie bieżącej działalności przedsiębiorstw, w tym zapewnienie płynności finansowej.
<p>FENG.02.32</p> <p>Kredyt technologiczny</p> <p>- wsparcie w formie częściowej spłaty kapitału kredytu inwestycyjnego</p>	<p><i>EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</i></p> <p>Celem działania jest stymulowanie konkurencyjności MŚP przez wspieranie wdrożeń, własnych lub nabywanych nowych technologii w postaci prawa własności przemysłowej lub wyników prac rozwojowych, lub wyników badań aplikacyjnych, lub nieopatentowanej wiedzy technicznej i wprowadzanie na rynek nowych lub znacząco ulepszonych produktów, usług lub procesów.</p> <p>Wsparcie publiczne stanowi premia technologiczna – dofinansowanie stanowiące refundację części kapitałowej kredytu technologicznego przeznaczonego na pokrycie kosztów kwalifikowanych, poniesionych przez beneficjenta na realizację inwestycji technologicznej.</p> <p>Instrument będzie wdrażany we współpracy z bankami kredytującymi. Banki współpracujące z BGK na podstawie umowy, finansują inwestycje technologiczne ze środków własnych w oparciu o kredyty inwestycyjne. Warunkiem ubiegania się o wsparcie jest zabezpieczenie finansowania projektu przez bank kredytujący.</p> <p>W przypadku prawidłowego zrealizowania inwestycji i osiągnięcia celów projektu BGK wypłaci premię technologiczną służącą częściowej spłacie kredytu udzielonego przez bank kredytujący. Premia wyliczana będzie w oparciu o koszty kwalifikowane projektu.</p>
<p>FENG.03.01</p> <p>Kredyt ekologiczny</p> <p>- wsparcie w formie częściowej spłaty kapitału kredytu inwestycyjnego</p>	<p><i>EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</i></p> <p>Celem działania jest wspieranie przedsiębiorstw w transformacji zwiększającej ich efektywność energetyczną poprzez modernizację infrastruktury, w tym również poprzez inwestycje w nowe lub ulepszone produkty lub procesy.</p>

	<p>Wsparcie publiczne stanowi premia ekologiczna – dofinansowanie stanowiące refundację części kapitału kredytu ekologicznego przeznaczonego na pokrycie kosztów kwalifikowanych, poniesionych przez beneficjenta na realizację inwestycji ekologicznej. BGK wypłaca dofinansowanie tylko w przypadku prawidłowej realizacji inwestycji i osiągnięcia celów projektu.</p> <p>Instrument jest wdrażany we współpracy z bankami kredytującymi. Banki współpracujące z BGK na podstawie umowy, finansują inwestycje ze środków własnych w oparciu o kredyty inwestycyjne. Warunkiem ubiegania się o wsparcie jest zabezpieczenie finansowania projektu przez bank kredytujący.</p>
<p>FENG.03.02</p> <p>Fundusz gwarancyjny dla efektywności energetycznej.</p> <p>- Instrument finansowy zwrotny</p> <p>Przedsiębiorca, który skorzysta z gwarancji może otrzymać dopłatę do kapitału.</p>	<p><i>EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</i></p> <p>Ułatwienie dostępu do finansowania bankowego oraz tworzenie zachęt dla finansowania dłużnego w sektorze przedsiębiorstw. Produktem dostarczanym na rynek są gwarancje portfelowe wraz z komponentem dotacyjnym (dopłaty do kapitału).</p> <p>Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty kredytów inwestycyjnych przeznaczonych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie projektów polegających na modernizacji dotychczasowej działalności gospodarczej skutkującej wdrożeniem rozwiązań efektywnych energetycznie; • finansowanie nowej inwestycji, której celem jest wdrożenie rozwiązań efektywnych energetycznie.

Źródło: Plan pomocowy BGK

W zakres Zadania II wejdzie wyłącznie działanie Instrumenty kapitałowe FENG.02.30 w rozszerzonym zakresie.

Kryteria ewaluacyjne, pytania badawcze, wskaźniki, źródła i metody

Kryteria ewaluacyjne

W ramach planowanych działań badawczo-analitycznych uwzględnione zostaną następujące **kryteria ewaluacyjne** (rozumiane jako aspekty badawcze, według których oceniana jest dana interwencja i stanowiące ogólne ramy oceny, powiązane z pytaniami badawczymi, wskaźnikami i źródłami danych):

1. Obligatoryjne:

- **skuteczność** (bezpośredni i pośredni wpływ) – stopień, w jakim pomoc finansowa przyczynia się do realizacji celów Programu (w tym realizacji założonych wskaźników rezultatu);
- **adekwatność** (trafność) – dopasowanie interwencji do zidentyfikowanych w programie potrzeb i problemów stanowiących główne cele FENG oraz odpowiedni dobór podmiotów, do których pomoc zostanie zaadresowana;

- **proporcjonalność** (trafność) – wydajność pomocy finansowej rozumiana jako oszacowanie stopnia, w jakim zaangażowana pomoc była niezbędna do osiągnięcia założonych efektów programu;

2. Opcjonalne (jeśli będą możliwe do operacjonalizacji i weryfikacji):

- **efektywność** (wydajność) – relacja między poniesionymi nakładami a uzyskanymi efektami;
- **spójność** – stopień zgodności interwencji z innymi działaniami, wpisujący się w logikę programowania;
- **unijna wartość dodana** – stopień, w jakim interwencja publiczna wnosi coś więcej niż działania krajowe.

Dla uproszczenia, niektóre z pytań badawczych sformułowane zostały jako pytania rozstrzygnięcia, jednak odpowiedź na nie powinna zostać każdorazowo uzasadniona analizą wyników badania oraz zawierać wyjaśnienie obserwowanych zjawisk i trendów. Wykonawca powinien przedstawiać także uzasadnienia dla zidentyfikowanych elementów systemu, które nie działają (np. przyczyny działania nieoptymalnego poszczególnych elementów) i kierunki pożądanych modyfikacji (stan optymalny).

Prezentowana poniżej lista pytań ewaluacyjnych nie jest listą zamkniętą. Wykonawca może uszczegółowić poniższe pytania, a także zaproponować dodatkowe zagadnienia/pytania badawcze, użyteczne w kontekście zdefiniowanego powyżej celu badania.

Ze względu na specyfikę działania FENG.02.30, dodatkowe pytania badawcze odnoszące się do Zadania II zostały przedstawione w odrębnej sekcji („Pytania badawcze do Zadania II”). Należy jednak podkreślić, że podział pytań badawczych pomiędzy Zadanie I i Zadanie II ma charakter funkcjonalny, a nie rozłączny. W praktyce oznacza to, że niektóre pytania badawcze przypisane do Zadania II mogą być analizowane również w ramach Zadania I – i odwrotnie – pytania z Zadania I mogą być wykorzystane w Zadaniu II, o ile dotyczą działania FENG.02.30. Wykonawca powinien uwzględnić tę elastyczność w podejściu badawczym.

Pytania badawcze do Zadania I

Pytania badawcze wraz z opisem wskaźników i ich źródeł oraz metod badawczych zawiera poniższa tabela stanowiąca część Planu ewaluacji. Poza wymienionymi w Tabeli 2. wskaźnikami, do poszczególnych instrumentów są przypisane szczegółowe wskaźniki, wynikające z Planu ewaluacji, które Wykonawca powinien uwzględnić na etapie realizacji badań. Sposób uwzględnienia szczegółowych wskaźników w badaniach zostanie ustalony w trybie roboczym, na etapie tworzenia narzędzi badawczych.

Tabela 2					
Pytania badawcze do Zadania I ¹					
Pytanie na potrzeby oceny	Wskaźnik	Źródło	Częstotliwość	Poziom	Populacja
a) Bezpośredni wpływ na beneficjentów pomocy					
1) Czy udzielona pomoc miała wpływ na zakres działalności beneficjentów pomocy (w tym efekt zachęty) oraz wzrost pozycji konkurencyjnej beneficjentów?	Wskaźniki <i>direct impact</i> odnoszą się do monitorowania wpływu udziału w programie na działalność wspartych przedsiębiorstw w różnym zakresie. Część wskaźników jest wspólna dla wszystkich instrumentów realizowanych w programie pomocowym BGK, a niektóre pozostają specyficzne dla poszczególnych działań. Lista wskaźników nie jest wyczerpująca. Ad. 1) <ul style="list-style-type: none"> liczba nowych przedsiębiorstw wspartych w ramach programu, które utrzymały się na rynku; udział przedsiębiorstw, które dzięki otrzymanemu wsparciu rozszerzyły swoją działalność na nowe rynki; udział przedsiębiorstw, które dzięki otrzymanemu wsparciu odnotowały wzrost udziału eksportu w sprzedaży; udział przedsiębiorstw, które dzięki otrzymanemu wsparciu wprowadziły nowe produkty lub usługi; 	Bezpośredni wpływ (wskaźniki <i>direct impact</i>) interwencji będzie szacowany m.in.: 1) na podstawie danych z systemu monitoringu programu FENG – CST/LSI i innych wewnętrznych rejestrów BGK; 2) na podstawie danych gromadzonych przez: GUS, tj: a. GUS: formularz SP; b. GUS: formularz SP-3 (mikrofirmy); c. GUS: formularz PNT-01 (opcjonalnie); d. GUS: formularz PNT-02 (opcjonalnie); KRS (roczne sprawozdania finansowe spółek), UOKiK (dane z bazy SHRIMP dotyczące wykorzystania programów pomocowych), NBP (dane dotyczące udzielonych i aktywnych kredytów); 3) na podstawie danych z badania ankietowego zrealizowanego na próbie lub populacji (w zależności od liczebności) beneficjentów programu oraz na odpowiednio dobranej próbie kontrolnej. Wszystkie źródła danych będą traktowane komplementarnie.	Dane na potrzeby monitorowania wskaźników <i>direct impact</i> gromadzone będą z różną częstotliwością. Dane z systemu monitoringu programu FENG – CST/LSI oraz innych wewnętrznych rejestrów BGK gromadzone będą w trybie ciągłym. Dane gromadzone przez GUS (lub źródła alternatywne – w tym KRS) na potrzeby analiz kontrfaktycznych (np. PSM) gromadzone będą w ujęciu rocznym (na podstawie tzw. Rocznej ankiety przedsiębiorstw GUS-SP (lub w przypadku KRS – na podstawie corocznych	Oszacowanie bezpośredniego wpływu / efektu programu dotyczy poziomu jednostki (perspektywa mikroekonomiczna).	1. Beneficjenci - przedsiębiorstw a MŚP oraz small mid-caps i mid-caps (w zależności od instrumentu) – jako grupa poddana oddziaływaniu; Dane ww. podmiotów dostępne będą w zasobach CST/LSI oraz innych rejestrach wewnętrznych BGK, w zasobach statystyki publicznej SP GUS i sprawozdaniach spółek do KRS). Zakłada się, że dane te zostaną prawdopodobnie
2) Czy udzielona pomoc pozwoliła przedsiębiorcom zrealizować inwestycje (zaplanowane lub dodatkowe)?					
3) Czy udzielona pomoc miała wpływ na poprawę innowacyjności oraz na wzrost odsetka wdrożeń nowych technologii	Ad. 2) <ul style="list-style-type: none"> stan realizacji zaplanowanych inwestycji, w tym inwestycji ogółem oraz inwestycji danego typu (np. ekologiczne, cyfrowe; produktowe, procesowe); liczba dodatkowych inwestycji, których realizacja była możliwa dzięki pozyskanemu wsparciu; 				
4) Czy udzielona pomoc pozwoliła zwiększyć					

¹ Uwaga: nie każde wymienione pytanie ewaluacyjne ma zastosowanie do każdego z działań występujących w Zadaniu I

zatrudnienie we wspieranych przedsiębiorstwach?	Ad. 3)	<ul style="list-style-type: none"> liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje ogółem oraz innowacje danego typu (np. ekologiczne, cyfrowe; produktowe, procesowe); udział inwestycji innowacyjnych wśród ogółu zrealizowanych inwestycji; liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia pozyskanych wyników prac B+R; udział firm, które bez pozyskanego wsparcia nie byłyby w stanie zrealizować wdrożonych innowacji; udział firm, które bez pozyskanego wsparcia potrzebowałyby więcej czasu na wdrożenie innowacji; 	W oparciu o dane sprawozdawcze określana będzie realizacja założonych wskaźników rezultatu, w tym m.in. zakres udzielonego wsparcia i jego efekty, tj. m.in.: liczba zrealizowanych inwestycji i ich wartość, (w tym inwestycji innowacyjnych, w podziale na typ); liczba utworzonych miejsc pracy; przychody ze sprzedaży nowych produktów i/lub usług; liczba przedsięwzięć proekologicznych; liczba przedsięwzięć polegających na cyfryzacji i automatyzacji.	sprawozdań finansowych spółek).		uzupełnione w ramach badania ankietowego.
5) Czy udzielone wsparcie przyczyniło się do poprawy wyników ekonomicznych wspartych przedsiębiorstw?						
6) Czy udzielona pomoc miała wpływ na poprawę efektywności energetycznej i ekologicznej przedsiębiorstw, a także na oszczędność energii w przedsiębiorstwach oraz wzrost wykorzystania OZE?	Ad. 4)	<ul style="list-style-type: none"> liczba utworzonych miejsc pracy; liczba miejsc pracy utworzonych dzięki pozyskanemu wsparciu (np. na potrzeby realizacji inwestycji); 	W oparciu o dane pozyskane z GUS, ewentualnie KRS, szacowany będzie bezpośredni wpływ interwencji za pomocą odpowiednich do danych analiz kontrfaktycznych (np. PSM) – z użyciem odpowiednio dobranej próby kontrolnej (tj. z uwzględnieniem takich charakterystyk przedsiębiorstw, które będą istotne w kontekście selekcji i efektów realizacji projektów). Dodatkowo dane pozyskane z UOKiK pozwolą uwzględnić w tworzeniu prób porównawczych, a następnie kontrolować fakt pozyskania przez firmy innego rodzaju wsparcia oferowanego w ramach Programu FENG, np. udzielanego w ramach programów pomocowych PARP lub NCBR.	Dane pochodzące z badania ankietowego gromadzone będą wraz z końcem okresu kwalifikowalności do programu (ewaluacja <i>on-going</i>) oraz ewentualnie 2-3 lata po zakończeniu kwalifikowalności do programu (ewaluacja <i>ex-post</i> na potrzeby kolejnych programów pomocowych).		2. Przedsiębiorstw a stanowiące próbę kontrolną (odpowiednio dobrana grupa nieskutecznych wnioskodawców i/lub podmiotów nieuczestniczących w programie odpowiednio dobranych z operatu ogółu MŚP) oraz small mid-caps i mid-caps (w zależności od instrumentu).
7) Czy udzielona pomoc przyczyniła się do realizacji projektów w zakresie wdrożenia nowych modeli biznesowych opartych na automatyzacji, robotyzacji, cyfryzacji?	Ad. 5)	<ul style="list-style-type: none"> przychody, w tym przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług (również innowacji produktowych i procesowych); 		Częstotliwość analiz (użycie danych w ewaluacji):		
8) Na ile i w jakim zakresie efekty udzielonej pomocy były zróżnicowane (np. w zależności od wielkości	Ad. 6)	<ul style="list-style-type: none"> liczba zrealizowanych inwestycji o charakterze proekologicznym; roczne oszczędności w zakresie zużycia energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych); liczba zmodernizowanych energetycznie budynków; 	Dane sprawozdawcze gromadzone przez BGK (np. dotyczące liczby i wartości zrealizowanych inwestycji, wdrożonych innowacji itp.) będą możliwe do zagregowania z danymi administracyjnymi (rejestrowymi i bilansowymi) dzięki wspólnej zmiennej identyfikacyjnej jaką jest nr REGON. Zabieg ten ułatwi przeprowadzenie analiz kontrfaktycznych.	Na potrzeby ewaluacji programu pomocy przygotowywane będzie coroczne sprawozdanie z postępów w zakresie udzielania pomocy oraz realizacji założonych wskaźników rezultatu.		Dane ww. podmiotów dostępne będą w zasobach CST/LSI (tylko nieskuteczni wnioskodawcy) oraz w zasobach statystyki publicznej SP GUS i w sprawozdaniach spółek do KRS* lub innych dostępnych
	Ad. 7)		W oparciu o dane NBP możliwe będzie oszacowanie luki w dostępie do finansowania i stopień jej ograniczenia dzięki realizacji programu pomocowego BGK.	Pogłębione analizy, w tym analizy porównawcze z zastosowaniem badań ankietowych na próbie beneficjentów i próbie kontrolnej, przeprowadzone zostaną na potrzeby		

przedsiębiorstwa, lokalizacji lub sektora prowadzonej działalności)	<ul style="list-style-type: none"> liczba wdrożonych projektów opartych na robotyzacji, cyfryzacji; <p>Ad. 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> wskaźniki z punktów 1-7 analizowane w podziale na wielkość przedsiębiorstwa, lokalizację oraz sektor prowadzonej działalności. 	W oparciu o badania kwestionariuszowe beneficjentów zebrane zostaną odpowiednie dane pozwalające m.in. na analizę efektu zachęty i wpływu wsparcia na konkurencyjność przedsiębiorstw; ocena poprawy płynności finansowej i inne efekty wsparcia w ujęciu raczej jakościowym.	opracowania raportu końcowego.	<p>bazach MŚP (nieskuteczni wnioskodawcy oraz podmioty, które nie aplikowały o wsparcie, a w swojej strukturze odpowiadające strukturze beneficjentów). Zakłada się, że dane sprawozdawcze firm zostaną uzupełnione w ramach badania ankietowego.</p> <p>*W przypadku GUS – zasób SP nie dotyczy podmiotów zatrudniających mniej niż 10 pracowników; a w przypadku KRS – zasób nie obejmuje pomiotów innych niż spółki;</p> <p>Oba ww. źródła mogą też nie zapewniać 100% pokrycia danych dla beneficjentów, oraz nieskutecznych</p>
---	---	---	--------------------------------	--

					wnioskodawców
b) Wpływ pośredni					
<p>1) Czy wsparcie przyczyniło się do osiągnięcia celów polityki regionalnej i polityki spójności?</p> <p>2) Czy wsparcie przyczyniło się do wzrostu konkurencyjności sektora MŚP (np. poprzez wsparcie relatywnie nowych przedsiębiorstw)?</p> <p>3) Czy wsparcie przyczyniło się do wzrostu innowacyjności sektora MŚP w Polsce (m.in. poprzez zrealizowane innowacje produktowe, procesowe i inne)?</p> <p>4) W jakim zakresie udzielone wsparcie pozwoliło pokryć szacowaną lukę w dostępie do finansowania?</p> <p>5) W jakim zakresie wsparcie (w tym zwłaszcza kredyt</p>	<p>Ocena pośrednich skutków programu pomocy jest znacznie trudniejsza i zwykle wymaga indywidualnego podejścia.</p> <p>Ze względu na relatywnie niewielką wartość alokacji w programie pomocowym BGK należy założyć, że program będzie miał raczej ograniczony wpływ na wskaźniki makroekonomiczne – dotyczące całego kraju lub regionu. Wstępnie założone wskaźniki, które będą możliwe do zweryfikowania, w zależności od zakresu udzielonego wsparcia, to:</p> <p>Ad. 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba pośrednich beneficjentów (np. dostawców rozwiązań, podwykonawców itp., którzy dzięki udzielonemu wsparciu beneficjentom programu uzyskują wymierne korzyści ekonomiczne (opcjonalnie); liczba i wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe); <p>Ad. 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> stosunek „starych” przedsiębiorstw do „nowych” przedsiębiorstw (startupów i młodych firm vs tych, które funkcjonują na rynku dłużej) wśród ogółu beneficjentów wsparcia; liczba nowych przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku; <p>Ad. 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> udział innowacyjnych inwestycji zrealizowanych przez beneficjentów dzięki pozyskanemu wsparciu w odniesieniu do ogółu inwestycji tego typu zrealizowanych w sektorze MŚP w analogicznym okresie (na poziomie regionalnym lub krajowym); nakłady na działalność B+R beneficjentów w stosunku do łącznych nakładów na działalność B+R w sektorze MŚP (na poziomie regionalnym lub krajowym); 	<p>Do modelowania makroekonomicznego (model DSGE odpowiednio skalibrowany do polskiej gospodarki) na potrzeby pomiaru wpływu programu pomocowego BGK na gospodarkę wykorzystane zostaną dane makroekonomiczne dla Polski, w długich szeregach czasowych 2023-2033 (w dezagregacji na regiony i sektory).</p> <p>Skutki pośrednie programu pomocowego BGK zostaną ponadto oszacowane i opisane w oparciu o dane sprawozdawcze pozyskane od beneficjentów w systemie CST/LSI oraz innych rejestrach BGK (m.in. w oparciu o wartości osiągniętych wskaźników). Analiza ta zostanie uzupełniona o wywiady pogłębione (<i>in-depth interviews</i>) z beneficjentami pomocy i studia przypadków przygotowane na ich podstawie. Zakłada się, że opracowane zostanie od 10 do 20 studiów przypadków, ale ich ostateczna liczba będzie uzależniona od ogólnej liczby beneficjentów programu pomocowego i ich wewnętrznego zróżnicowania. Takie podejście pozwoli zidentyfikować pośredni wpływ programu pomocowego na otoczenie społeczno-gospodarcze beneficjentów wsparcia (w wymiarze lokalnym i regionalnym).</p> <p>Na potrzeby lepszej identyfikacji i interpretacji mechanizmów wpływu pomocy na otoczenie beneficjentów (inne przedsiębiorstwa i uczestnicy rynku, firmy współpracujące/konkurujące, przepływ wartości, handel itp.), przeprowadzone zostaną uzupełniające badania jakościowe (IDI, FGI i/lub</p>	<p>Dane makroekonomiczne dla Polski, stanowiące punkt odniesienia dla wygenerowanego wsparcia (tzw. wskaźniki makro), publikowane są najczęściej w cyklach rocznych. Podobnie jak dane NBP dotyczące finansowania dłużnego w sektorze MŚP.</p> <p>Dane pochodzące z CST/LSI i innych rejestrów BGK gromadzone są w trybie ciągłym.</p> <p>Dane pochodzące z badania ankietowego oraz dane z badań jakościowych (IDI, FGI) gromadzone będą – wraz z końcem okresu kwalifikowalności do programu (ewaluacja <i>on-going</i>) oraz ewentualnie 2-3 lata po zakończeniu kontraktacji podmiotów do programu (ewaluacja</p>	<p>Oszacowanie <i>indirect impacts</i> programu dotyczy w głównej mierze poziomu zagregowanego o (perspektywa makroekonomiczna).</p> <p>Analizy prowadzone będą na danych źródłowych, dostarczając (na ile to się okaże możliwe) wyników na poziomie ogólnokrajowym i/lub regionalnym (z odniesieniem do scenariusza bazowego -bez interwencji).</p>	<p>Przedsiębiorstwa – beneficjenci;</p> <p>1. Przedsiębiorstwa – dostawcy dóbr/usług na potrzeby realizacji projektów beneficjentów oraz otoczenie beneficjentów;</p> <p>Dane ww. podmiotów dostępne będą w zasobach CST/LSI oraz innych rejestrach wewnętrznych BGK, w zasobach statystyki publicznej SP GUS i sprawozdaniach spółek do KRS);</p> <p>2. Ogół sektora MŚP w Polsce ujęty w zagregowanych</p>

<p>ekologiczny) przyczyniło się do poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw w Polsce?</p> <p>6) Czy pomoc udzielona w formie instrumentów kapitałowych wpłynęła na rozwój rynku VC w Polsce?</p> <p>7) Czy w efekcie realizacji poszczególnych działań zaobserwowano negatywne zjawiska oddziałujące na stan gospodarki lub konkretnych branż?</p>	<p>Ad. 4)</p> <ul style="list-style-type: none"> wartość udzielonego finansowania w odniesieniu do scenariusza bazowego bez interwencji (luka finansowa); <p>Ad. 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> „zyski makro-środowiskowe”, w tym dot. emisyjności i energochłonności (w odniesieniu do scenariusza bazowego bez interwencji); <p>Ad. 6)</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba korporacji zaangażowanych w tworzenie funduszy korporacyjnych; <p>Ad. 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> inne wskaźniki dot. „zysków i strat makroekonomicznych” w parametrach rozwoju gospodarczego Polski (w odniesieniu do scenariusza bazowego bez interwencji); <p>Poza monitoringiem założonych wskaźników, oszacowanie wpływu pośredniego zakłada jakościową analizę ekspercką.</p>	<p>studia przypadków, w tym obejmujące podmioty prowadzące działalność w obszarze oddziaływania działalności beneficjentów) oraz analizy eksperckie (branżowe, biznesowe itp.).</p> <p>Szacowanie luki finansowej częściowo będzie opierało się na danych pochodzących z badania ankietowego zrealizowanego wśród przedsiębiorstw poddanych interwencji (beneficjentów) oraz na próbie kontrolnej (zob. rozdział 5 planu ewaluacji, do którego odesyła link w rozdziale: Przedmiot badania), jak również w oparciu o odpowiedni algorytm z wykorzystaniem danych sprawozdawczych pochodzących z CST/LSI i danych NBP dotyczących akcji kredytowej w sektorze MŚP w analizowanym okresie.</p>	<p>ex-post na potrzeby kolejnych programów pomocowych).</p>	<p>danych makro- (na poziomie krajowym i regionalnym);</p> <p>Ww. dane, pochodzące z zasobów statystyki publicznej (GUS, Eurostat), publikacji NBP, OECD itp., uzupełnione zostaną o wywiady (IDI, FDI) oraz analizy eksperckie.</p>
--	---	--	---	--

c) Adekwatność i proporcjonalność pomocy

<p>1) Czy udzielona pomoc została zrealizowana w zaplanowanym zakresie?</p> <p>2) Na ile warunki udzielenia pomocy okazały się zgodne z oczekiwaniami i potrzebami przedsiębiorców oraz wpłynęły na ich decyzję dot. aplikowania o</p>	<p>Ad. 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba wspartych przedsiębiorstw i wartość udzielonego wsparcia w podziale na poszczególne działania i typy instrumentów, a także w zależności od wielkości przedsiębiorstw, lokalizacji, branży; <p>Ad. 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> wskaźniki satysfakcji beneficjentów (CSAT, NPS, CES); deklaracja znaczenia warunków udzielenia wsparcia jako kluczowego argumentu udziału w programie; 	<p>Ewaluacja adekwatności pomocy zostanie przeprowadzona głównie w oparciu o analizę ekspercką zespołu Ewaluatora, na podstawie dostępnych danych ilościowych i jakościowych dotyczących procesów wdrażania programu (w tym danych sprawozdawczych z CST/LSI i innych danych gromadzonych na potrzeby ewaluacji programu pomocowego BGK oraz wyników ewaluacji innych programów pomocowych w ramach FENG).</p> <p>Adekwatność wsparcia zostanie uwzględniona także w realizowanych badaniach ankietowych wśród beneficjentów, które będą uwzględniały m.in. wskaźniki satysfakcji, w tym Customer</p>	<p>Analiza adekwatności i proporcjonalności przeprowadzona zostanie przez Ewaluatora (1. po pierwszych wdrożeniach instrumentów oferowanych w ramach programu pomocowego – na potrzeby ewaluacji kryteriów wyboru projektów i warunków udzielania wsparcia; 2.</p>	<p>Poziom programu i jego poszczególnych założeń, a uzupełniając (w ramach badań ilościowych i jakościowych) - poziom beneficjentów, nieskutecznych wnioskodawców</p>	<p>1. Beneficjenci - przedsiębiorstw a MŚP (jako grupa poddana oddziaływaniu);</p> <p>2. Przedsiębiorstw a stanowiące próbę kontrolną dla beneficjentów (odpowiednio dobrana grupa nieskutecznych</p>
--	---	---	--	---	---

wsparcie i realizację założonych przedsięwzięć?	Ad. 3) Zastosowanie próby kontrolnej pozwoli dodatkowo oszacować:	Satisfaction Score, Net Promoter Score, czy Customer Effort Score oraz w badaniach realizowanych na próbie kontrolnej, co pozwoli oszacować na ile udzielone wsparcie było konieczne dla osiągnięcia założonych efektów rezultatu.	wraz z końcem kwalifikowalności do programu – na potrzeby właściwej ewaluacji programu, której wyniki zostaną uwzględnione w raporcie końcowym.	w oraz przedstawicieli instytucji pośredniczących	wnioskodawców); 3. Przedstawiciele instytucji pośredniczących w dystrybucji środków (m.in. doradcy bankowi z banków kredytujących).
3) Czy przedsięwzięcia, które zostały dofinansowane, bez uzyskania wsparcia również zostałyby zrealizowane, a jeśli tak, to czy w takim samym zakresie i w takiej samej perspektywie czasowej?	1. Udział przedsiębiorstw o podobnej strukturze, które bez wsparcia programu osiągnęły lub osiągnęłyby zbliżone efekty w takim samym czasie i zakresie; 2. Udział przedsiębiorstw o podobnej strukturze, które bez wsparcia programu osiągnęły lub osiągnęłyby zbliżone efekty w takim samym czasie, ale w mniejszym zakresie; 3. Udział przedsiębiorstw o podobnej strukturze, które bez wsparcia programu osiągnęły lub osiągnęłyby zbliżone efekty w takim samym zakresie, ale w dłuższym czasie; 4. Udział przedsiębiorstw o podobnej strukturze, które bez wsparcia programu w ogóle nie osiągnęłyby takich efektów jak beneficjenci programu;	W związku ze specyfiką dystrybucji instrumentów oferowanych w ramach programu pomocowego BGK (niebezpośrednią), niezwykle istotne w ocenie adekwatności i proporcjonalności oferowanej pomocy będą opinie i doświadczenia przedstawicieli instytucji pośredniczących (w tym np. banków kredytujących), które będą gromadzone za pomocą realizowanego wśród niech badania ankietowanego (przynajmniej jednokrotnie – w początkowej fazie wdrażania programu)			
4) Czy pomoc udzielona w ramach poszczególnych działań była proporcjonalna do problemu lub potrzeb, których dotyczyła?	Ad. 4) • jakościowa ekspercka analiza (<i>theory-based evaluation</i>);	Na potrzeby oceny adekwatności programu zakłada się możliwość przeprowadzenia uzupełniających badań jakościowych (IDI, FGI, studia przypadków z udziałem beneficjentów oraz przedsiębiorstw, które nie zostały zakwalifikowane do pozyskania wsparcia, a także przedstawicieli instytucji pośredniczących).			
5) Czy możliwe byłoby osiągnięcie takich samych efektów poszczególnych działań przy niższej kwocie środków przeznaczonych na pomoc publiczną (np. poprzez wprowadzenie progu minimalnej wartości inwestycji)?	Ad. 5) • wartość zrealizowanych inwestycji; • udział udzielonego wsparcia w wartości inwestycji; • jakościowa ekspercka analiza (<i>theory-based evaluation</i>); Ad. 6) • jakościowa ekspercka analiza (<i>theory-based evaluation</i>); Ad. 7)				

6) Czy możliwe byłoby osiągnięcie takich samych efektów przy zastosowaniu innej formy pomocy?	<ul style="list-style-type: none"> • udział przedsiębiorstw zróżnicowanych ze względu na wielkość, lokalizację oraz branżę, w której działają w ogóle przedsiębiorstw korzystających z pomocy. 				
7) Czy selekcja podmiotów, którym udzielono wsparcia była właściwa pod względem adekwatności i odpowiedniego zróżnicowania?					

Źródło: Plan pomocowy BGK.

Uwaga: Tam, gdzie to uzasadnione, analizy powinny obejmować poza sektorem MŚP także firmy mid caps.

Uwaga: Badania z wykorzystaniem próby kontrolnej skonstruowanej z ogółu MŚP będą wykonywane na bazach własnych Wykonawcy. Wykonawca, korzystając z powyższych baz a także ze źródeł danych z systemów publicznych, sporządza raporty zawierające wyniki analiz, zestawienia i wnioski. Raporty te przekazywane są Zamawiającemu wyłącznie w wersji zanonimizowanej, tj. pozbawione wszelkich danych umożliwiających identyfikację osób lub podmiotów.

Wykonawca powinien wziąć pod uwagę kontrolę zjawiska tendencyjności sektorowej. Tendencyjność sektorowa, rozumiana jako nadmierna koncentracja sektorowa udzielanego wsparcia, będzie kontrolowana poprzez odniesienie struktury sektorowej wsparcia udzielonego w ramach programu pomocowego proponowanego przez BGK do struktury sektorowej polskiej gospodarki w segmencie MŚP. Analiza ta będzie miała na celu udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy przeważająca pomoc w programie nie została przyznana jednej branży (bądź kilku wybranym branżom). Ze względu na fakt, że program pomocowy proponowany przez BGK jest programem wielosektorowym, pytanie to jest zasadne i istotne.

Porównanie zostanie zrealizowane w oparciu o kody PKD (polska klasyfikacja działalności PKD 2007, zgodna z unijną klasyfikacją NACE Rev.2). Rozkład kodów PKD przypisanych beneficjentom wsparcia zostanie zestawiony z rozkładem kodów PKD charakteryzującym całą polską gospodarkę (w segmencie MŚP).

Do określenia stopnia koncentracji sektorowej udzielonego wsparcia zostanie wykorzystany dodatkowo indeks Herfindahla-Hirschmana (tzw. wskaźnik HHI). Obliczenie wskaźnika HHI dla kolejnych lat realizacji programu pomocowego pozwoli prześledzić trendy dotyczące struktury sektorowej wsparcia udzielanego polskim przedsiębiorcom.

Należy mieć też na uwadze, że przynależność danego podmiotu do konkretnego sektora będzie jedną ze zmiennych branych pod uwagę przy tworzeniu grupy kontrolnej, która będzie stanowiła punkt odniesienia dla grupy beneficjentów pomocy. Zapewnienie odpowiedniej porównywalności grupy kontrolnej w tym wymiarze pozwoli na przypisanie ewentualnych różnic zaobserwowanych w poziomach wskaźników rezultatu, efektowi funkcjonowania programu pomocowego, a nie uwarunkowaniom zewnętrznym, specyficznym dla określonych sektorów gospodarki.

Wykonawca zaproponuje w ofercie także dodatkowe wskaźniki i sposób ich pomiaru do zapisanych w Planie ewaluacji BGK aspektów wpływu Programu pomocowego BGK w ramach FENG, tj.

1. w obszarze innowacyjności:
  - a) transfer technologii i zarządzanie innowacjami, wzmocnienie potencjału klastrów, organizacji badawczych i ośrodków innowacji;
  - b) zwiększenie realizacji projektów B+R w formule problem driven research, w szczególności partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych;
2. w obszarze związanym z wdrożeniem Europejskiego Zielonego Ładu w Polsce:
  - a) wykorzystania zamówień innowacyjnych w obszarze GOZ (Gospodarka obiegu zamkniętego);
3. w obszarze związanym z gospodarką 4.0 (cyfrową transformacją):
  - a) podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa.

Pytania badawcze do Zadania II

1. Ocena skuteczności i efektywności wdrożenia instrumentów kapitałowych

- A) Jak kształtuje się popyt na poszczególne instrumenty kapitałowe? Czy dotychczasowe postępy wdrażania pozwalają zakładać, że cele operacyjne zdefiniowane dla każdego z instrumentów zostaną osiągnięte (wykorzystanie alokacji, rozliczenie z funduszami szczegółowymi, rozliczenie finansowe i rzeczowe projektów)?
- B) Jaka jest skuteczność poszczególnych instrumentów finansowych w kontekście założonych celów interwencji? Czy instrumenty zrealizowały zakładane cele

(np. zwiększenie podaży kapitału, wsparcie innowacyjnych MŚP, zmniejszenie luki kapitałowej)?

- C) Jakie były efekty inwestycyjne (liczba spółek, wartość inwestycji, faza rozwoju) ogółem i dla poszczególnych instrumentów?
- D) Czy wystąpiły problemy z alokacją środków?
- E) Jaki był czas wdrażania instrumentów kapitałowych? Jak wpływało to na skuteczność interwencji? Jak wyniki w tym zakresie prezentują się na tle podobnych programów realizowanych w innych państwach UE?
- F) Na ile spółki dokapitalizowane ze środków działania 02.30 (beneficjenci końcowi) są rentowne i skutecznie konkurują na rynku krajowym i zagranicznym?

2. Komplementarność vs. konkurencyjność instrumentów

- A) Czy instrumenty (np. Starter vs. Biznest) konkurują o te same projekty?
- B) Czy mechanizmy delimitacji (limity inwestycyjne, struktura portfela, źródła kapitału) są skuteczne?
- C) Jakie są interakcje między instrumentami kapitałowymi FENG a innymi programami dostępnymi na rynku (np. EFI)?

3. Ocena struktury wdrożeniowej

- A) Jakie problemy realizacyjne napotkali interesariusze systemu wdrażania instrumentów kapitałowych (IZ, fundusz powierniczy, fundusze szczegółowe, beneficjenci końcowi)?
- B) Czy wystąpiły problemy decyzyjne, opóźnienia, konflikty kompetencyjne między podmiotami struktury konsorcjalnej?
- C) Czy struktura funduszu powierniczego była efektywna?
- D) Czy sposób wynagradzania podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy i fundusze szczegółowe pozwala na efektywne realizowanie zadań związanych z wdrażaniem instrumentów finansowych?
- E) Czy możliwe były uproszczenia struktury?

4. Wpływ na rozwój rynku VC w Polsce

- A) Czy instrumenty przyczyniły się do zwiększenia liczby funduszy VC i zespołów zarządzających, korporacji zaangażowanych w tworzenie funduszy korporacyjnych?
- B) Czy nastąpił wzrost inwestycji prywatnych?
- C) W jakim stopniu inwestycje były opłacalne dla inwestorów prywatnych?

5. Ocena jakości zespołów zarządzających

- A) Jaki był udział zespołów typu „first-time team”?
- B) Czy zespoły miały odpowiednie kompetencje branżowe i inwestycyjne?
- C) Czy fundusze realizowały inwestycje zgodnie z założeniami?
- D) Na ile zespoły były zdolne do wyszukiwania i selekcji projektów o wysokim potencjale rynkowym?

6. Ocena mechanizmów przyciągania kapitału prywatnego

- A) Czy zastosowane bodźce (np. asymetryczne rozliczenie zysków) były skuteczne?
- B) Czy wystąpiły problemy z pozyskaniem inwestorów prywatnych?
- C) Czy zaobserwowano konkurowanie instrumentów finansowych z dotacyjnymi?

7. Wpływ pandemii COVID-19, wojny w Ukrainie i innych czynników zewnętrznych – odporność na zmiany koniunktury

- A) Czy pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie i inne czynniki zewnętrzne wpłynęły na tempo inwestycji, dostępność kapitału, zainteresowanie instrumentami?
- B) Jakie były reakcje funduszy i instytucji wdrażających?

8. Wsparcie niefinansowe ze strony funduszy szczegółowych

- A) Czy beneficjenci ostatecznie otrzymują, poza wsparciem finansowym, dodatkowe wsparcie (np. doradcze, zarządcze) ze strony funduszy szczegółowych? Czy jest zapotrzebowanie na takie wsparcie? W jaki sposób oferta funduszy szczegółowych odpowiada zapotrzebowaniu?
- B) Czy rola inwestora w procesach zarządzania spółką była wspierająca czy ograniczająca?

9. Jakość i dostępność projektów inwestycyjnych

- A) Jak wygląda project pipeline projektów do instrumentów kapitałowych?
- B) Czy występują instrumenty, w których brakuje projektów odpowiedniej jakości?
- C) W jaki sposób fundusze szczegółowe wyszukują i selekcionują projekty?
- D) Czy mechanizmy selekcji projektów są skuteczne w identyfikacji innowacyjnych i skalowalnych przedsięwzięć?

10. Porównanie z I edycją wdrożenia instrumentów (w ramach POIR)

- A) Jakie elementy udało się poprawić? Co wymaga poprawy?

11. Weryfikacja teorii programu

- A) Czy teoria programu pozostaje aktualna? W jakich obszarach wymaga ewentualnych zmian?

Uwaga: Ze względu na wczesny etap wdrażania działania FENG.02.30, niektóre pytania badawcze mogą zostać zaadresowane jedynie częściowo lub wyłącznie w sposób jakościowy. W szczególności, ograniczona ilość dostępnych danych oraz niewielka liczebność beneficjentów końcowych może utrudniać pełną ocenę skuteczności i trwałości interwencji. Wykonawca powinien uwzględnić te ograniczenia przy projektowaniu metodologii badania oraz wskazać, które pytania wymagają podejścia eksploracyjnego lub studiów przypadków.

Założenia metodologiczne badania

Ewaluacja zostanie przeprowadzona w oparciu o podejście mieszane, zatem w całym procesie badania stosowana będzie triangulacja metod, technik i źródeł danych – łączone będą m.in. dane zastane z danymi pozyskanymi w badaniach ilościowych i jakościowych (z IDI, FGI czy warsztatów eksperckich). Oznacza to, że Wykonawca wykorzysta różne, wzajemnie uzupełniające się metody badawcze, jak również będzie pozyskiwał dane z różnych, niezależnych od siebie źródeł. Istotnym elementem ewaluacji będzie zastosowanie kontrfaktycznej ewaluacji wpływu w celu oszacowania efektów netto wsparcia, z wykorzystaniem danych administracyjnych oraz odpowiednich metod statystycznych. Uzupełnieniem będzie ewaluacja oparta na teorii (theory-based evaluation), która pozwoli zrozumieć mechanizmy realizacji zakładanych efektów (zamierzonych i niezamierzonych) i zależności przyczynowo-skutkowych, szczególnie w obszarach, gdzie zastosowanie metod kontrfaktycznych jest ograniczone lub niemożliwe, ale także w przypadku zrealizowanych badań ilościowych. Takie podejście zapewni zarówno obiektywną ocenę wpływu, jak i pogłębioną analizę procesów prowadzących do osiągnięcia rezultatów.

Plan ewaluacji zawiera opisane metody i techniki, które powinny zostać wykorzystane przez Wykonawcę w celu uzyskania odpowiedzi na postawione pytania badawcze:

- a) badania ilościowe (CAWI/CATI): ankiety, realizowane na próbie lub populacji (w zależności od liczebności) beneficjentów programu oraz na odpowiednio dobranej próbie kontrolnej – wszędzie tam, gdzie pozwalają na to liczebności;
- b) analiza danych zastanych o różnym źródle pochodzenia, m.in. dane z systemu monitoringu CST/LSI i innych wewnętrznych rejestrów BGK (dane m.in. dotyczące podstawowych charakterystyk beneficjentów, wnioskodawców i projektów (w tym zakres tematyczny projektów), dane finansowe, dane o efektach i wskaźnikach, dane identyfikujące podmiot); dane administracyjne (m.in. GUS, KRS, UOKiK, baza SHRIMP, NBP, rejestr REGON) – dla każdego instrumentu;
- c) badania jakościowe (m.in. IDI, FGI, studia przypadków, w tym obejmujące podmioty prowadzące działalność w obszarze oddziaływania działalności beneficjentów), warsztaty, analizy eksperckie (branżowe, biznesowe itp.), warsztaty rekomendacyjne – dla każdego instrumentu;
- d) badanie gabinetowe (ang. desk research): analiza m.in. dokumentów programowych, dokumentacji konkursowej wdrożeniowej BGK, wytycznych KE, wcześniejszych raportów ewaluacyjnych – dla każdego instrumentu;
- e) badanie: Ocena wpływu mikroekonomicznego - współpraca z GUS polegająca na dostarczeniu skryptów analitycznych, weryfikacji wyników i ich interpretacji oraz wykorzystanie w raporcie dla Zadania I;
- f) badanie: Ocena wpływu makroekonomicznego - współpraca z podmiotem zewnętrznym polegająca na weryfikacji wyników, interpretacji oraz wykorzystanie w raporcie dla Zadania I.

Wykonawca może zaproponować również dodatkowe metody i techniki realizacji poszczególnych zadań badawczych, jeśli uzna je za trafne i adekwatne do celów ewaluacji.

W Zadaniu I badaniem zostaną objęci:

- beneficjenci działań FENG wdrażanych przez BGK, czyli przedsiębiorstwa MŚP oraz small mid-caps i mid-caps;
- wnioskodawcy nieskuteczni lub/i podmioty nieuczestniczące w programie odpowiednio dobrane z operatu ogółu MŚP (oraz small mid-caps i mid-caps, tam, gdzie to zasadne) – jako grupa kontrolna w badaniach porównawczych;
- przedsiębiorstwa nieobjęte wsparciem albo nieskuteczni wnioskodawcy – w analizach kontrfaktycznych realizowanych we współpracy z GUS;
- przedsiębiorstwa - dostawcy dóbr/usług na potrzeby realizacji projektów beneficjentów oraz otoczenie beneficjentów;
- przedstawiciele instytucji pośredniczących w dystrybucji środków (m.in. doradcy bankowi z banków kredytujących);
- eksperci zewnętrzni, przedstawiciele IZ, IP.

W Zadaniu II badaniem zostaną objęci:

- beneficjenci końcowi działania FENG.02.30, czyli przedsiębiorstwa MŚP;
- przedstawiciele funduszy szczegółowych (skutecznych i potencjalnych/nieskutecznych);
- przedstawiciele podmiotów wdrażających instrumenty kapitałowe (BGK, PFR Ventures);
- eksperci zewnętrzni, przedstawiciele IZ.

Zestawienie metod i technik oraz dodatkowych badań

Poniższe zestawienie jest ramowe i stanowi punkt odniesienia dla Wykonawcy, który może zaproponować dodatkowe metody, grupy badawcze oraz własne szacunki dotyczące m.in. liczebności prób w badaniach, dokonane na podstawie orientacyjnych liczb jednostek

badawczych podanych poniżej. Niemniej jednak Wykonawca powinien wziąć pod uwagę następujące minima:

Fundusz gwarancyjny FENG.02.31:

- analiza danych zastanych (desk research);
- 20 IDI z przedsiębiorcami, którzy skorzystali z gwarancji;
- 3 analizy wybranych projektów/interwencji (case studies);
- 1 warsztat ekspercki (z kluczowymi interesariuszami, m.in. ekspertami branżowymi, decydentami);
- 1 warsztat rekomendacyjny wspólny dla FENG.02.31 i FENG.03.02;
- 2 FGI lub 10 IDI z doradcami kredytowymi wspólny dla działań FENG.02.31 i FENG.03.02;
- badanie ilościowe: n=400, w którym Wykonawca powinien uwzględnić dane z wcześniejszych baz i raportów BGK.

Zielony Fundusz gwarancyjny FENG 03.02:

- analiza danych zastanych (desk research);
- 10 IDI z przedsiębiorcami, którzy skorzystali z gwarancji;
- 3 analizy wybranych projektów/interwencji (case studies);
- 1 warsztat ekspercki (z kluczowymi interesariuszami, m.in. ekspertami branżowymi, decydentami).

W przypadku badania FENG.03.02 przewidziane jest tylko badanie jakościowe.

Kredyt technologiczny FENG.02.32:

- analiza danych zastanych (desk research);
- 15 IDI z wnioskodawcami z pozytywną oceną;
- 15 IDI z wnioskodawcami z negatywną oceną;
- 3 analizy wybranych projektów/interwencji (case studies);
- 1 warsztat ekspercki (z kluczowymi interesariuszami, m.in. ekspertami branżowymi, decydentami);
- jeden warsztat rekomendacyjny wspólny dla FENG.02.32 i FENG.03.01;
- 5 IDI z przedstawicielami firm doradczych;
- badanie ilościowe – wnioskodawcy skuteczni n=40 i nieskuteczni n=40.

Kredyt ekologiczny FENG.03.01:

- analiza danych zastanych (desk research);
- 20 IDI z wnioskodawcami z pozytywną oceną;
- 20 IDI z wnioskodawcami z negatywną oceną;
- 3 analizy wybranych projektów/interwencji (case studies);
- 1 warsztat ekspercki (z kluczowymi interesariuszami, m.in. ekspertami branżowymi, ekspertami audytorami, decydentami),
- 5 IDI z przedstawicielami firm doradczych;
- badanie ilościowe – wnioskodawcy skuteczni n=200, nieskuteczni n=200, zróżnicowani z uwagi m.in. na numer naboru.

Instrumenty kapitałowe FENG.02.30:

W przypadku działania FENG.02.30 część zastosowanych metod będzie wspólna dla obu Zadań, w zależności od użytych wskaźników.

- analiza danych zastanych (desk research);
- min. 28 IDI z:

- przedstawicielami IZ (min. 1 wywiad);
  - przedstawicielami podmiotów wdrażających instrumenty kapitałowe (min. 2 wywiady, w tym 1 BGK, 1 PFR Ventures);
  - przedstawicielami funduszy szczegółowych (min. 5 wywiadów);
  - ostatecznymi beneficjentami działania FENG.02.30 (min. 20 wywiadów).
- Wśród respondentów w ramach IDI oczekuje się zróżnicowania pod względem instrumentów kapitałowych objętych działaniem FENG.02.30 – tak, aby w badaniu uwzględnione zostały doświadczenia beneficjentów możliwie wszystkich typów instrumentów (Starter, Biznest, Otwarte Innowacje, KOFFI, CVC), a nie tylko wybranych.
- analiza benchmarkingowa dotycząca sposobu wdrażania instrumentów finansowych w innych krajach członkowskich UE (co najmniej 3 państwa);
  - panel ekspercki z udziałem przedstawicieli, IZ, BGK, PFR Ventures, podmiotów wdrażających instrumenty finansowe, oraz co najmniej 3 ekspertów z zakresu innowacyjności gospodarki i działalności B+R (w tym dwóch ekspertów od instrumentów finansowych z ww. zakresu B+R+I);
  - panel ekspercki z udziałem przedstawicieli funduszy szczegółowych, oraz co najmniej 3 ekspertów z zakresu rynków finansowych (w tym finansowania projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych);
  - warsztat z przedstawicielami instytucji zaangażowanych bezpośrednio we wdrażanie badanych instrumentów mający na celu wypracowanie praktycznych, możliwych do wdrożenia przez poszczególne instytucje rekomendacji;
  - 3 analizy wybranych funduszy szczegółowych (case studies);
  - badania ilościowe z:
    - funduszami szczegółowymi;
    - potencjalnymi/nieskutecznymi funduszami szczegółowymi;
    - z beneficjentami końcowymi.

Uwaga: Badania ilościowe zostaną przeprowadzone wyłącznie w przypadku zgromadzenia odpowiedniej liczby jednostek badanych. W przypadku braku wystarczającej liczebności, badania ilościowe nie będą realizowane.

Uwagi pozostałe: (1) Sugerowana liczebność próby w badaniach jakościowych może zostać zmniejszona w uzasadnionych przypadkach. (2) Wykonawca w uzasadnionych przypadkach będzie mógł przeprowadzić łączone warsztaty (np. eksperckie) dla instrumentów o podobnym typie lub zakresie. (3) IDI mogą być stosowane zamiennie z FGI i na odwrót, ponadto mogą odbywać się w formule online albo stacjonarnej.

Orientacyjna liczba jednostek badawczych w ramach poszczególnych działań

1. Fundusz gwarancyjny FENG.02.31

Gwarancja Biznesmax Plus (stan na koniec września 2025):

- 865 przedsiębiorców skorzystało z gwarancji
- 1000 udzielonych gwarancji

Wstępny szacunek do końca grudnia 2025 to 1090 udzielonych gwarancji.

2. Zielony Fundusz gwarancyjny FENG.03.02

Gwarancja Ekomax (stan na koniec września 2025):

- 28 udzielonych gwarancji

Wstępny szacunek do końca grudnia 2025 to 40 udzielonych gwarancji.

W przypadku powyższych działań, tj. FENG.02.31 oraz FENG.03.02 Wykonawca powinien wziąć pod uwagę fakt, że najprawdopodobniej nie jest możliwe skonstruowanie grupy kontrolnej wśród tych przedsiębiorstw, które starały się pozyskać kredyt z którąś z Gwarancji, ale go nie otrzymały. W tej sytuacji Wykonawca powinien zaproponować inny, najbardziej adekwatny z punktu widzenia badania, sposób doboru przedsiębiorców do próby kontrolnej.

3. Kredyt technologiczny FENG.02.32

Kredyt technologiczny – nabór 1 (stan na koniec września 2025):

Wniosków złożonych: 300

Wnioskodawców: 296

Wniosków z pozytywną oceną (tj. występujących na tzw. liście rankingowej): 88

W tym wnioskodawców: 87

Wniosków, których nie ma na liście rankingowej (wnioski z negatywną oceną, wnioski wycofane): 212

W tym wnioskodawców: 211

4. Kredyt ekologiczny FENG.03.01

Kredyt ekologiczny – nabory 1-3 (tj. nabory rozstrzygnięte) (stan na koniec września 2025):

Wniosków złożonych: 1766

Wnioskodawców: 1415

Wniosków z pozytywną oceną (tj. występujących aktualnie na listach rankingowych): 747

W tym wnioskodawców: 674

W powyższej liczbie, te wnioski które występują na liście rankingowej i nie mają na liście zerowej wartości dofinansowania (wartość zerową mają wnioski ocenione pozytywnie, dla których nie zostały i nie zostaną zawarte umowy):

Wniosków: 727

Wnioskodawców: 660

Wniosków, których nie ma na liście rankingowej (wnioski z negatywną oceną, wnioski wycofane): 1019

W tym wnioskodawców: 868

Informacje dodatkowe:

- a) liczba wnioskodawców szacowana jest na podstawie powtarzalności NIP wnioskodawców we wnioskach;
- b) w przypadku złożenia kilku wniosków przez jednego wnioskodawcę może się zdarzyć, że ten sam wnioskodawca będzie występował zarówno w liczbie wniosków z pozytywną oceną jak i z negatywną oceną.

Wykonawca powinien założyć, że podane wartości w zakresie działań FENG.02.31 oraz FENG.03.02 mogą się nieznacznie zmienić na koniec 2025 roku.

5. Instrumenty kapitałowe FENG.02.30 (dane na koniec października 2025)

- a) **Starter** – 8 podpisanych umów inwestorskich;
- b) **Biznest** – brak podpisanych umów inwestorskich;
- c) **Otwarte Innowacje** – 2 podpisane umowy inwestorskie;
- d) **KOFFI** – 4 podpisane umowy inwestorskie;

e) **CVC** – 0 podpisanych umów inwestorskich.

Wykonawca może zaproponować dodatkowe metody, techniki analityczne, czy źródła danych odpowiednie do realizacji celów zamówienia. Propozycje Wykonawcy będą dodatkowo punktowane. Dobór podejścia badawczego oraz metod zastosowanych w niniejszej ewaluacji powinien uwzględniać specyfikę ewaluacji pomocy publicznej i być zgodny z wymaganiami określonymi w dokumencie Common methodology for State aid evaluation (European Commission, 2014).

Równolegle do niniejszego badania, w ramach szerszego systemu ewaluacji programu FENG, realizowane są prace analityczne prowadzone przez podmiot zewnętrzny, których celem jest ocena wpływu programu FENG na wskaźniki makroekonomiczne (w części pomocy BGK jak i relacji tej pomocy do innych programów pomocowych FENG oferowanych przez inne instytucje publiczne). Dodatkowo, część prac badawczych, obejmujących analizy kontrfaktyczne mające na celu ocenę efektywności zachęty oraz proporcjonalności interwencji, realizowana jest przez GUS. Do zadań Wykonawcy należeć będzie współpraca z GUS w zakresie prowadzenia analiz kontrfaktycznych oraz współpraca z dostawcą analiz makroekonomicznych w celu zrekonstruowania i zinterpretowania pełnego obrazu oddziaływania interwencji z perspektywy mikro- i makroekonomicznej. Zasady współpracy z oboma podmiotami są opisane w części pt.: Zasady współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym, dostawcą wyników analiz makro oraz innymi podmiotami prowadzącymi badania w ramach ewaluacji produktów BGK.

Zasady współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym, dostawcą wyników analiz makro oraz innymi podmiotami prowadzącymi badania w ramach ewaluacji produktów BGK

Współpraca z GUS oraz dostawcą analiz makroekonomicznych dotyczy wyłącznie Zadania I. W Zadaniu II nie przewiduje się zastosowania analiz kontrfaktycznych ani modelowania makroekonomicznego.

Współpraca w ramach analiz kontrfaktycznych z GUS

- 1) Wykonawca w ramach części badań realizowanych z wykorzystaniem analiz kontrfaktycznych zobowiązany jest do współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym (GUS). Należy podkreślić, że Wykonawca będzie współpracował z GUS na podstawie porozumienia o współpracy zawartego między IZ a GUS².
- 2) Współpraca ta będzie się odbywać w modelu czterostronnym – między BGK, Wykonawcą, IZ a GUS.
- 3) Wykonawca przygotuje i przekaże dane wejściowe (identyfikatory Beneficjentów, charakterystyki Wnioskodawców/Beneficjentów, typy interwencji), założenia dotyczące doboru grupy kontrolnej oraz szczegółowe wytyczne do konstrukcji modeli statystycznych. Proces ten pozwoli na efektywne dobieranie prób kontrolnych i szacowanie efektów netto przy pełnym zachowaniu tajemnicy statystycznej. Zakres danych i struktura bazy danych, która ma być przygotowana przez GUS w celu przeprowadzenia analiz kontrfaktycznych, będzie uwzględniać tylko informacje możliwe do pozyskania z badań GUS, formularzy: SP, SP-3 (mikrofirmy), PNT-01 (opcjonalnie), PNT-02 (opcjonalnie).

---

² Porozumienie nr MFIPR/GUS/1/2025 o partnerstwie przy wspólnej realizacji projektu niekonkurencyjnego pt. „Statystyka dla ewaluacji FENG” w ramach 4 Priorytetu Pomoc techniczna Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, 2021-2027.

Szczegółowe wskaźniki zaplanowane do wykorzystania w ewaluacji, zgodnie z Planem Ewaluacji w zakresie szacowania efektów bezpośrednich wsparcia:

- liczba wszystkich zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty;
- branża (PKD);
- województwo;
- obszar, na którym przedsiębiorstwo prowadzi działalność (lokalny, regionalny, krajowy, międzynarodowy);
- wiek firmy;
- przychody finansowe i ich źródła;
- zysk brutto;
- eksport wyrobów, usług, towarów i materiałów (w tym dane o wartości sprzedaży, liczby państw do których eksportowano);
- przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), w tym sprzedaż na eksport;
- źródła finansowania nakładów na nowe środki trwałe, ulepszenia istniejących oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych wykorzystywane przez przedsiębiorstwo;
- dotacje do produktów, wyrobów i usług / do działalności podstawowej, w tym dotacje ze środków europejskich;
- wartość brutto (tj. bez potrącenia umorzeń) wartości niematerialnych i prawnych – stan w dniu 31 XII;
- liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły nowe produkty lub usługi;
- przychody z wprowadzonych w firmie na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług;
- nakłady na nowe obiekty majątkowe i ulepszanie istniejących;
- inwestycje nowo rozpoczęte w okresie sprawozdawczym: Ogółem: liczba nowo rozpoczętych, Wartość kosztorysowa nowo rozpoczętych (w tys. zł), W tym polegające na ulepszeniu: liczba nowo rozpoczętych, wartość kosztorysowa nowo rozpoczętych (w tys. zł);
- inwestycje długoterminowe ogółem (aktywa trwałe) (stan na początek i na koniec roku);
- informacje o innowacjach produktowych i procesowych;
- liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje ogółem;
- liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje o znaczącym wkładzie w ochronę środowiska (ogółem);
- nakłady na działalność innowacyjną;
- informacje o innowacjach związanych z ochroną środowiska;
- nakłady na działalność B+R ogółem (w tys. zł);
- inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw.

- 4) Powyższe wskaźniki są przykładowe i zostaną ostatecznie wybrane razem z Wykonawcą. Wykonawca będzie odpowiedzialny za przygotowanie skryptów analitycznych i specyfikację modeli, które GUS uruchomi na swoich zbiorach danych z zachowaniem tajemnicy statystycznej.

Zadaniem Wykonawcy będzie przygotowanie szczegółowego projektu analizy kontrfaktycznej, która zostanie zrealizowana przez GUS w oparciu o dane pochodzące ze zbiorów statystyki publicznej. W szczególności Wykonawca **opracuje dokument zawierający**:

- 1) charakterystykę populacji beneficjentów działań BGK, z podziałem na istotne podgrupy (np. według wielkości przedsiębiorstwa, rodzaju wsparcia, sektora, lokalizacji);
- 2) zestaw wskaźników do analizy kontrfaktycznej, tj. wskaźników, które mają odzwierciedlać zmiany wynikające z udzielonego wsparcia. Wskaźniki te powinny odnosić się do rezultatów

działalności przedsiębiorstw w obszarach zgodnych z celami działania i będą obejmować tylko informacje możliwe do pozyskania z wcześniej przygotowanej bazy analitycznej w oparciu o informacje z badań wskazanych powyżej (formularzy GUS);

- 3) założenia metodologiczne, tj. zakres pomiaru, okresy odniesienia, rekomendacje dotyczące sposobu doboru grupy porównawczej, sposób porównań (np. różnice średnich, estymacja efektu netto), uwzględnienie zmiennych kontrolnych, typy analiz przekrojowych;
- 4) zgodnie z Planem ewaluacji pomocy publicznej w ramach FENG, preferowanym podejściem analitycznym jest zastosowanie metod quasi-eksperymentalnych, w szczególności:
  - Propensity Score Matching (PSM) w celu dopasowania beneficjentów i nie-beneficjentów o zbliżonych charakterystykach;
  - Difference-in-Differences (DiD) w celu oszacowania różnic w zmianach w czasie między grupą objętą wsparciem a grupą porównawczą.

Wykonawca przygotuje założenia umożliwiające zastosowanie tych metod w praktyce – z uwzględnieniem danych dostępnych w GUS oraz zapisów w planie ewaluacji BGK;

- 5) zakres przedmiotowy danych uwzględniający wcześniej poczynione ustalenia w zakresie informacji możliwych do pozyskania z badań:
  - GUS: formularz SP;
  - GUS: formularz SP-3 (mikrofirmy);
  - GUS: formularz PNT-01 (opcjonalnie);
  - GUS: formularz PNT-02 (opcjonalnie).
- 6) propozycję testów i ograniczeń – np. założenia o równoległych trendach, testy na wiarygodność doboru grupy porównawczej;
- 7) interpretację potencjalnych zagrożeń metodycznych (np. efektów selekcji, efektów mieszanych z innymi źródłami pomocy).

Proces analizy rozpocznie się od weryfikacji pokrycia danych – na podstawie identyfikatorów przekazanych przez Wykonawcę (tj. odpowiednio przygotowane przez Wykonawcę dane, za pośrednictwem BGK i MFIPR/IZ FENG, zostaną przekazane do Głównego Urzędu Statystycznego), GUS określi zbiór jednostek dostępnych w swoich zasobach. Następnie GUS uruchomi przygotowane skrypty, obejmujące dobór grupy porównawczej i estymację modeli oraz przekaże Wykonawcy (opcjonalnie za pośrednictwem BGK) zagregowane wyniki w postaci zestawień tabelarycznych.

Do zadań Wykonawcy będzie należało dokonanie pogłębionej interpretacji otrzymanych wyników w odniesieniu do teorii zmiany, logiki interwencji oraz celów programu i włączeniu wyników tych analiz do raportu.

Współpraca z podmiotem realizującym badanie wpływu makroekonomicznego

Podmiot realizujący badanie wpływu makroekonomicznego zarówno działań całego FENG, jak i tej części działań, za której realizację odpowiedzialny jest BGK, dokona analizy wskaźników wpływu bezpośredniego. Lista wskaźników zostanie doprecyzowana w późniejszym terminie.

Do zadań Wykonawcy będzie należało włączenie otrzymanych wyników tych analiz do raportu i określenie, czy i w jakim stopniu działania wchodzące w zakres ewaluacji przekładają się na procesy zachodzące na poziomie całej gospodarki. Dane te posłużą także zrekonstruowaniu na ich podstawie pełnego obrazu oddziaływania interwencji, wykonując cele ewaluacji zgodnie z Planem ewaluacji BGK.

Produkty badania

Oddzielnie dla każdego Zadania:

1. **Ramowy raport metodyczny** – dokument przekrojowy, obejmujący cały proces badawczy. Jego głównym celem jest przedstawienie ogólnej koncepcji metodologicznej badania w ujęciu całościowym — z podziałem na etapy, lecz bez szczegółowego opisu narzędzi i procedur stosowanych w poszczególnych fazach. Raport ten powinien stanowić logiczne ramy dla dalszych prac badawczych oraz być punktem wyjścia dla kolejnych, bardziej szczegółowych, raportów metodycznych.

Dokument będzie zawierał co najmniej następujące elementy:

- **opis kontekstu i celów badania** — w ujęciu ogólnym, z uwzględnieniem powiązań z dokumentami strategicznymi oraz logiką interwencji;
- **wnioski z przeglądu źródeł** — wraz z propozycją ich uzupełnienia o nowe dokumenty, opracowania i wyniki badań;
- **opis ogólnej metodyki badania** — obejmujący działania planowane w dalszych etapach. Powinien uwzględniać metodykę wskazaną w niniejszym OPZ oraz ewentualne dodatkowe propozycje Wykonawcy zawarte w ofercie. W tym miejscu należy również opisać planowane techniki analityczno-statystyczne, np. sposób analizy danych zastanych (porządkowanie, kodowanie materiału źródłowego) oraz danych wywołanych;
- **proponowaną strukturę raportu końcowego;**
- **szczegółowy harmonogram realizacji badań;**
- **plan zarządzania ryzykiem.**

Raport powinien zostać przygotowany w formacie .doc lub .docx.

2. **Dwa raporty częściowe**, przygotowane zgodnie z harmonogramem oraz zakresowo dookreślone w punkcie 6 i 7 harmonogramu, które będą zawierały:

- opis zrealizowanych działań;
- podsumowanie zastosowanych metod i technik badawczych;
- przedstawienie wyników analiz oraz ich interpretację;
- wnioski i rekomendacje cząstkowe, istotne z punktu widzenia kolejnych etapów badania.

3. **Załączniki do raportów:**

- a) **dokument z wynikami przeglądu (desk research)**, zawierający:

- opis i klasyfikację wszystkich źródeł;
- opis metodyki przeglądu literatury (kryteria doboru źródeł, sposób wyszukiwania i selekcji, zakres czasowy, sposób wykorzystania w badaniu);
- prezentację wyników w układzie logicznym i syntetycznym, umożliwiającym identyfikację luk informacyjnych i kluczowych wniosków;
- cytowania i odniesienia bibliograficzne.

- b) **dokument zawierający narzędzia badawcze**, opracowane na potrzeby badania:

- kwestionariusze ankiet, scenariusze wywiadów i grup fokusowych, formularze zbierane danych wtórych itp.

- c) **sprawozdanie z realizacji badań ilościowych i jakościowych**, zawierające m.in. części związane z realizacją badań (np. liczba zrealizowanych wywiadów/ankiet w odniesieniu do założeń, struktura prób, napotkane problemy i sposoby ich rozwiązania), jakością uzyskanych danych (np. wskaźniki jakości, takie jak: response

rate, braki danych, wskaźniki kontroli poprawności (np. weryfikacja logiczna), ograniczenia badań.

4. **Raport końcowy** – raporty przygotowane będą zgodnie z Planem ewaluacji oraz niniejszym OPZ. Raport z Zadania I będzie dodatkowo zawierać najważniejsze wyniki badań realizowanych w ramach Zadania II oraz wyniki analiz kontrfaktycznych i makroekonomicznych.

Szczegółowa struktura obu raportów końcowych zostanie uzgodniona z Wykonawcą na etapie przygotowywania raportu metodologicznego. Niemniej, w raporcie powinny się znaleźć³:

- a. spis treści;
- b. streszczenie w języku polskim i angielskim;
- c. wprowadzenie;
- d. opis zastosowanej metodologii oraz źródeł informacji wykorzystywanych w badaniu;
- e. szczegółowy opis wyników ewaluacji;
- f. wnioski i rekomendacje, z wyszczególnieniem bloków dla poszczególnych instrumentów. Wnioski i rekomendacje uzyskane dzięki ewaluacji powinny być pomocne w wyjaśnieniu efektów interwencji poprzez identyfikowanie faktycznych rezultatów interwencji, w tym zmian wywołanych w grupie docelowej, pozytywnych lub negatywnych efektów ubocznych, oraz ustalenie mechanizmów, które doprowadziły do zaobserwowanych zmian. Będą także bezpośrednio przydatne przy podejmowaniu decyzji (w tym ewentualnej decyzji KE) co do przyszłości Programu pomocowego BGK oraz poszczególnych instrumentów pomocowych;
- g. aneksy i materiały dodatkowe, w tym:
  - rekomendacje w formie Tabeli, zgodnie z Wytycznymi w zakresie ewaluacji polityki spójności w Polsce na lata 2021-2027;
  - transkrypcje z IDI oraz FGI⁴;
  - tabele wynikowe z badań ilościowych;
  - bazy danych z badań i analiz ilościowych⁵.

Raport powinien zostać przygotowany zgodnie z zapisami w dokumencie: Wytyczne dotyczące ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027 (MFiPR).

Raport tekstowy powinien zawierać nie więcej niż 120 stron (nie licząc aneksów), w tym streszczenie (do 15 stron), około 1800 znaków na stronę. Raport powinien być przygotowany w języku polskim, później przetłumaczony na język angielski.

Prezentowane w raporcie informacje powinny zachować spójny wygląd i treść (w szczególności tabele i wykresy). Ponadto szata graficzna raportów powinna być zgodna z Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2021–2027 w zakresie informacji i promocji oraz Księgą Identyfikacji Wizualnej marki Fundusze Europejskie i znaków programów polityki spójności na lata 2021-2027. Raport oraz

³ W sytuacji realizacji Zadania II z wykorzystaniem jedynie metod jakościowych, wszystkie zapisy odnoszące się do Szczegółowej struktury raportu, które dotyczą danych ilościowych, nie obowiązują.

⁴ Wcześniej materiał ten musi zostać poddany przez Wykonawcę procesowi anonimizacji.

⁵ Jw.

prezentacje przygotowane w ramach zamówienia będą zgodne z zasadami wizualizacji BGK oraz zasadami dostępności (aktualna wersja WCAG (Web Content Accessibility Guidelines), Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Wszelkie treści raportów przygotowane przez Wykonawcę z ewentualnym wspomaganie generatywnej sztucznej inteligencji, powinny zostać przez Wykonawcę odpowiednio oznaczone.

Po rozpoczęciu realizacji zamówienia Zamawiający przekaże Wykonawcy odpowiednie dokumenty wzorcowe w zakresie wizualizacji i dostępności oraz wskazówki w zakresie zastosowania wzorów. Szczegółowe wytyczne dotyczące narracji raportu, sposobu wykorzystania danych jakościowych czy graficznych wizualizacji zostaną uzgodnione w trybie roboczym.

5. Prezentacja multimedialna

Wykonawca przygotuje prezentację w formacie .pptx , w której zawrze założenia metodologiczne, najważniejsze wyniki, wnioski, rekomendacje (max. 30 slajdów).

6. Sprawozdanie dla Komisji Europejskiej

W kontekście ewaluacji pomocy publicznej, Komisja Europejska – za pośrednictwem swojego Wspólnego Centrum Badawczego – opracowała nowy wzór raportu końcowego, który obowiązuje od 2025 roku. Celem wdrożenia szablonu jest uspoźnienie struktury raportów ewaluacyjnych, dostarczenie Komisji kluczowych informacji niezbędnych w procesie analizy oraz zapewnienie jednolitości dokumentów podlegających ocenie.

Sprawozdanie dla Komisji Europejskiej zostanie przygotowane w ramach etapu asysty (opisany szczegółowo poniżej), na podstawie zatwierdzonego raportu końcowego. Wykonawca przygotuje dokument zgodny z wymaganiami zawartymi w szablonie dostępnym pod adresem: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/modernisation/transparency-and-evaluation_en.

Po zatwierdzeniu sprawozdania przez Zamawiającego, Wykonawca będzie zobowiązany do jego przetłumaczenia na język angielski. Przy tworzeniu wersji zgodnej z szablonem oraz tłumaczeniu możliwe jest zastosowanie narzędzi opartych na generatywnej sztucznej inteligencji, o ile wygenerowane treści, powstałe na podstawie raportu końcowego, zostaną poddane weryfikacji przez członków zespołu badawczego. Takie podejście pozwala na wykorzystanie nowych technologii przy zachowaniu wymaganej jakości merytorycznej oraz zgodności z wytycznymi Komisji.

Wsparcie Zamawiającego (asysta) dla zadania I i II

- etap asysty rozpocznie się po akceptacji raportu końcowego przez BGK dla każdego zadania, zgodnie z terminami zaproponowanymi w harmonogramie;
- po akceptacji raportu końcowego, potwierdzonego stosownym protokołem odbioru, Wykonawca zagwarantuje Zamawiającemu wsparcie merytoryczne w zakresie recenzji, konsultacji, aktualizacji i promocji wyników zamówienia;
- wyniki zaakceptowanego raportu końcowego z rekomendacjami z ewaluacji zostaną poddane konsultacjom z głównymi i pośrednimi odbiorcami ewaluacji, w tym przeprowadzone zostaną uzgodnienia rekomendacji ewaluacyjnych z ich adresatami;
- Wykonawca w okresie objętym zamówieniem, na prośbę Zamawiającego przedstawi rezultaty zamówienia w formie publicznej prezentacji multimedialnej (przygotowanej w

ramach pkt. 5: Produkty badania) nie więcej niż na 3 spotkaniach w kraju, w terminach i miejscu wskazanym przez Zamawiającego (np. w siedzibie BGK, lub on-line). Zakres prezentacji na poszczególnych spotkaniach może być różny, w zależności od audytorium i potrzeb Zamawiającego itp. Odpowiednie zasoby techniczno-organizacyjne na potrzeby ww. publicznej prezentacji zostaną zapewnione przez Zamawiającego (m.in. sala, sprzęt multimedialny itp.). Z kolei zapewnienie odpowiedniego transportu i zakwaterowania na potrzeby udziału przedstawicieli Wykonawcy w ww. spotkaniach (w szczególności we wskazanych lokalizacjach w kraju) należy do zadań Wykonawcy. O konieczności udziału Wykonawcy w ww. spotkaniach Zamawiający poinformuje co najmniej 5 dni roboczych przed ich planowanym terminem.

- Wykonawca na dowolnym etapie wsparcia Zamawiającego w okresie objętym zamówieniem, na prośbę Zamawiającego, dokona aktualizacji raportu końcowego, uwzględniając niezbędne zmiany oraz aktualizacje danych i zapisów, wynikające z procesu konsultacji – w terminie 10 dni roboczych od zgłoszenia zakresu zmian, po uprzednim uzgodnieniu tych zmian z Zamawiającym;
- w przypadku Zadania I, po otrzymaniu recenzji sprawozdania przez Komisję Europejską, Wykonawca będzie zobowiązany do:
  - ustosunkowania się do uwag zawartych w recenzji Komisji Europejskiej;
  - wprowadzenia niezbędnych poprawek i uzupełnień w sprawozdaniu;
  - przygotowania odpowiedzi na pytania lub wątpliwości zgłoszone przez Komisję;
  - dostarczenia poprawionej wersji sprawozdania w terminach wskazanych przez Zamawiającego.

Wykonawca zobowiązuje się do realizacji powyższych zadań w czasie umożliwiającym Zamawiającemu terminową odpowiedź do Komisji Europejskiej, przy czym Zamawiający przy wyznaczaniu terminów uwzględni czas niezbędny na weryfikację i akceptację materiałów przed ich przekazaniem do Komisji.

- Wsparcie Zamawiającego w zakresie konsultacji, aktualizacji i promocji wyników zamówienia (etap asysty) – obowiązujące do 52 tygodni od odebrania przez Zamawiającego raportu końcowego dla Zadania I, natomiast 40 dni dla Zadania II⁶.

Dodatkowe wytyczne dla realizacji zamówienia

Proces ewaluacji będzie realizowany zgodnie z zasadami równości szans, niedyskryminacji i dostępności, określonymi w regulacjach UE i krajowych. Wykonawca zobowiązany jest do realizacji zamówienia w sposób uwzględniający aspekty społeczne i środowiskowe, w tym stosowania rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko oraz wspierających pozytywne oddziaływania społeczne, zgodnie z opisem przedstawionym w ofercie.

Kierownik i zespół realizujący badanie

Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę – na podstawie umowy o pracę, na cały okres obowiązywania umowy – osoby wykonującej czynności kierownika badania. Kierownik badania będzie odpowiedzialny za koordynację całego badania oraz wszystkich zaangażowanych po stronie Wykonawcy osób i zespołów roboczych oraz przydzielonych im zadań. Kierownik będzie

⁶ Okres asysty może ulec skróceniu, jeśli Zamawiający otrzyma od Komisji Europejskiej informację o zatwierdzeniu sprawozdania bądź braku uwag wymagających wprowadzenia poprawek

odpowiedzialny za prawidłowe rozdysponowanie zasobów Wykonawcy, umożliwiające sprawną realizację badania oraz będzie pozostawał w bezpośrednim kontakcie z Zamawiającym.

Wykonawca stworzy zespół badawczy posiadający niezbędne kompetencje wymagane do prawidłowej realizacji zamówienia. Skład zespołu badawczego zgłoszonego do realizacji zamówienia, w szczególności jego doświadczenie oraz specjalizacje odpowiadające wymaganiom metodologicznym i merytorycznym badania, będą jednym z kryteriów oceny oferty.

Zasady odbioru i akceptacji produktów powstałych w wyniku realizacji zamówienia

- 1) Zamawiający ma prawo do oceny i kontroli wykonywanego zamówienia w każdej jego fazie. Każda faza badania (kamienie milowe) i produkty będące wynikiem tej fazy będą akceptowane przez Zamawiającego. Warunkiem przejścia do realizacji kolejnej fazy będzie brak zastrzeżeń ze strony Zamawiającego do bieżącej fazy lub wprowadzenie przez Wykonawcę poprawek, które wskaże Zamawiający.
- 2) Zamawiający w terminie 10 dni roboczych od dostarczenia przez Wykonawcę wyników prac jest zobowiązany je przyjąć lub wskazać (w formie elektronicznej na adres kierownika badania), jakie zgłasza do nich zastrzeżenia (proces ten może mieć charakter wielokrotny). Brak zastrzeżeń Zamawiającego w tym terminie oznacza, że Zamawiający przyjął wyniki prac bez zastrzeżeń.
- 3) Poprawienie, uzupełnienie i przekazanie przez Wykonawcę Zamawiającemu wyników prac objętych zastrzeżeniami, o których mowa w pkt. 2 nastąpi w ciągu 5 dni roboczych od otrzymania przez Wykonawcę zastrzeżeń Zamawiającego.
- 4) Jeżeli Wykonawca nie uwzględnił zastrzeżeń, w tym w szczególności nie usunął zgłoszonych wad, usterek lub nieścisłości, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę oraz może wedle swojego wyboru, niezależnie od prawa do naliczenia kar umownych, o których mowa w umowie, odmówić przyjęcia dzieła. Będzie to miało miejsce, jeżeli zostanie ono wykonane nienależycie lub prawidłowość jego wykonania nie została przez Wykonawcę wykazana. W takiej sytuacji Zamawiający może także żądać prawidłowego wykonania dzieła w terminie przez siebie wyznaczonym.
- 5) Zamawiający będzie dokonywał odbioru produktów oddzielnie dla Zadania I i Zadania II, zgodnie z harmonogramem i zakresem prac.

Tabela 3

Wstępny harmonogram

Kamienie milowe (ang. *milestones*) uwzględnione w harmonogramie prac

	Kamień milowy	Termin realizacji	Produkt	Sposób odbioru
1.	Ramowy raport – metodyczny – inicjujący (ang. <i>inception report</i>)	Zadanie I: do 8 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 5 tygodni od zawarcia umowy	Ramowy raport inicjujący – metodyczny (.docx; lub/i .xlsx) oraz spotkanie statusowe (kick-off meeting) (online)	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru
2.	Desk research, obejmujący przegląd danych zastanych	Zadanie I: do 13 tygodni od zawarcia umowy	Dokument z wynikami przeglądu (.docx; lub/i .xlsx), który będzie	Pisemne zatwierdzenie (e-

		Zadanie II: do 8 tygodni od zawarcia umowy	stanowił załącznik do raportu końcowego oraz spotkanie statusowe (on-line)	mail) - protokół odbioru
3.	Przekazanie danych niezbędnych do modelowania do GUS	Zadanie I: do 16 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: nie dotyczy	Baza danych w formie uzgodnionej z GUS	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) po otrzymaniu informacji od GUS o dostarczeniu prawidłowej bazy danych
4.	Opracowanie narzędzi badawczych wykorzystywanych na wszystkich etapach badań (scenariusze wywiadów [IDI, FGI], kwestionariusze ankiet)	Zadanie I: do 19 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 12 tygodni od zawarcia umowy	Dokument zawierający narzędzia badawcze: - w formacie edytowalnym dokumentu .docx (1-sza akceptacja), Dodatkowo, dla narzędzi do realizacji badania CAWI/CATI w wersji zaskryptowanej w oprogramowaniu stosowanym przez Wykonawcę. Dokument w formacie edytowalnym będzie stanowił załącznik do raportu końcowego.	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru
5.	Realizacja badań ilościowych i jakościowych	Zadanie I: do 38 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 24 tygodni od zawarcia umowy	Sprawozdanie z realizacji badań (.docx; lub/i .xlsx), które będzie stanowiło fragment raportu końcowego i/lub załącznik(i) oraz spotkanie statusowe (on-line)	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru
6.	Wstępna analiza danych	Zadanie I: do 47 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 30 tygodni od zawarcia umowy	Raport częściowy oraz warsztat walidacyjny (.docx; lub/i .xlsx) i spotkanie statusowe (on-line)	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru
7.	Pogłębione analizy i studia przypadku	Zadanie I: do 54 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 34 tygodni od zawarcia umowy	Raport częściowy (.docx; lub/i .xlsx) oraz spotkanie statusowe (on-line)	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru
8.	Raport końcowy (projekt) wg wzoru Komisji Europejskiej	Zadanie I: do 57 tygodni od zawarcia umowy Zadanie II: do 36 tygodni od zawarcia umowy	Raport końcowy (projekt) (.docx; lub/i .xlsx) oraz spotkanie statusowe (on-line)	Pisemne zatwierdzenie (e-mail) - protokół odbioru

9.	Raport końcowy wg wzoru Komisji Europejskiej ⁷	Zadanie I: do 61 tygodni od zawarcia umowy, jednak nie później niż do 15 czerwca 2027 roku Zadanie II: do 38 tygodni od zawarcia umowy	Raport końcowy (po konsultacjach i wprowadzeniu ostatecznych poprawek) (.docx; lub/i .xlsx)	Pisemne zatwierdzenie – protokół odbioru
10.	Sprawozdanie dla Komisji Europejskiej	Wyłącznie do Zadania I-go; w ramach etapu asysty, w uzgodnionym w trybie roboczym terminie	Sprawozdanie (.docx) wg wytycznych KE;	Pisemne zatwierdzenie – protokół odbioru

Zmiana harmonogramu jest możliwa na wniosek Wykonawcy lub na wniosek Zamawiającego (po uzgodnieniu) i nie wymaga aneksu do umowy.

Zasady wykorzystywania sztucznej inteligencji w realizacji zamówienia

W przypadku, gdy Wykonawca zamierza przy realizacji zamówienia wykorzystać narzędzia sztucznej inteligencji (SI/AI) Zamawiający oczekuje, że informacja o tym jakie zadania Wykonawca będzie realizował wykorzystując SI zostanie zawarta w raporcie metodycznym. W rozdziale tym powinny się znaleźć następujące elementy:

1. Zakres wykorzystania SI, w tym:

- określenie etapów badania, w których planowane jest wykorzystanie narzędzi SI oraz celów ich zastosowania (np. analiza danych, przegląd dokumentów, generowanie treści na potrzebę opracowania raportów);
- określenie rodzaju danych, które mają być przetwarzane za pomocą narzędzi SI (np. dane zastane, wyniki ankiet, treści wywiadów);
- określenie zakresu wykorzystania narzędzi SI w analizie danych (jeżeli dotyczy), w tym:
  - wyszczególnienie typów analiz np. analiza treści, analiza sentymentu, analiza predykcyjna itd.; wskazanie, które z tych analiz będą się opierać wyłącznie na SI, a które będą wykonywane przy współpracy z ekspertami dziedzinowymi;
  - określenie poziomu autonomii – w jakim stopniu SI będzie realizowała zadania w sposób niezależny od człowieka, a w jakim wymagał ingerencji członków zespołu badawczego;
- informacja o tym, czy SI będzie wykorzystana do tworzenia wniosków i rekomendacji, czy też jej rola ograniczy się do dostarczenia danych wyjściowych do dalszej interpretacji.

2. Narzędzia i modele SI, które Wykonawca zamierza wykorzystać, w tym:

- nazwy i opis narzędzi SI wraz z informacją o ich źródle, np. komercyjne oprogramowanie, oprogramowanie własne;
- charakterystyka narzędzi SI, w tym w kontekście ich środowiska pracy (np. przysyłanie danych na zewnętrzne serwery, praca na własnych serwerach), przeznaczenia i adekwatności do celów badania ewaluacyjnego;
- informacje o ewentualnym dostosowaniu modeli lub ich trenowaniu na potrzeby niniejszego badania ewaluacyjnego.

3. Ograniczenia i ryzyka

⁷ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/modernisation/transparency-and-evaluation_en

- a. Opis punktów kontrolnych, w których wyniki generowane przez SI będą weryfikowane przez członków zespołu badawczego oraz sposób weryfikacji wyników pracy SI.
  - b. Opis ryzyk związanych z wykorzystaniem SI oraz sposoby ich mitygacji, w tym: ograniczenia w przetwarzaniu określonych formatów danych, ograniczona zdolność do rozumienia kontekstu, stosowanie uproszczeń (uogólnień) pomijających ważne elementy złożonych zjawisk; ryzyko wystąpienia stronniczości (bias) wynikającej z jakości lub reprezentatywności danych treningowych; ryzyko halucynacji (generowania treści niezgodnych z faktami lub niepoprawnych merytorycznie); ryzyko braku interpretowalności (black-box); ryzyko błędnej interpretacji wyników przez użytkowników końcowych;
  - c. Opis zastosowanych przez Wykonawcę rozwiązań mających na celu ochronę danych osobowych i innych danych wrażliwych.
4. Zobowiązanie Wykonawcy do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z :
  - a. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act),
  - b. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO),
  - c. oraz zasadami etycznego wykorzystania AI.
5. Zobowiązanie Wykonawcy do uzyskania zgody Zamawiającego na przetwarzanie danych w środowisku chmurowym, przy czym musi się ono znajdować w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

Zamawiający dopuszcza wykorzystanie narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji, jako narzędzia wspomagającego proces badawczo-analityczny m.in. do:

- wstępnej analizy danych, w tym:
  - wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji do wykonania analiz danych ilościowych, o ile dotyczyć one będą zanonimizowanej bazy pochodzących z badania ilościowego Wykonawcy (jeśli dotyczy). Zamawiający dopuszcza wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji do wykonania analiz na zbiorach danych administracyjnych (w tym danych udostępnionych przez Zamawiającego), oraz na pytaniach otwartych pochodzących z badania ilościowego Wykonawcy pod warunkiem anonimizacji danych wraz z pracą w modelu zamkniętym, rozumianym jako środowisko, w którym dane wprowadzane przez Wykonawcę nie są wykorzystywane do dalszego trenowania, fine-tuningu ani wzbogacania korpusu modelu, ani nie są przesyłane poza kontrolowane środowisko. Za model zamknięty uznaje się rozwiązania on-premise lub certyfikowane środowiska chmurowe gwarantujące brak trenowania na danych użytkownika oraz mechanizmy izolacji danych. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia zgodności narzędzia z tymi wymaganiami. Za wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji do wykonania analiz na obcych zbiorach danych (pozyskanych przez Wykonawcę samodzielnie lub za pośrednictwem Zamawiającego od innych

gestorów prywatnych lub publicznych, w tym od GUS), Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności;

- wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji do wykonania analiz jakościowych, o ile dotyczyć one będą informacji lub utworów pozyskanych z legalnych źródeł, nie będą zawierały danych osobowych, nie będą naruszały informacji poufnych i anonimowości informatora (dotyczy swobodnych wypowiedzi respondentów na pytania otwarte kwestionariusza, transkrypcji wywiadów jakościowych, nagrań audio/video, opracowań pisemnych, w tym publikacji i dokumentów).
- tworzenia elementów graficznych w raportach, przy czym treści te powinny każdorazowo zostać opisane „Dane/rysunek/wykres/opis wygenerowane przez model AI (tutaj wstaw nazwę, np. ChatGPT) na podstawie (tutaj wstaw źródło danych oraz rok, np. transkrypcje IDI z ekspertami ds. rynku pracy, 2024 r.)”.

Równocześnie Zamawiający oczekuje, iż wszelkie efekty wykorzystania AI będą zweryfikowane i potwierdzone przez Wykonawcę, w szczególności dotyczy to mechanizmu transkrypcji i analizy rozmów.

Po zakończeniu badania Wykonawca przygotowuje załącznik pt. Raport z wykorzystania SI. Znajdą się w nim informacje dokumentujące pracę z SI, w tym nazwy narzędzi, z których skorzystał Wykonawca oraz ich specyfikacja: numer wersji i rozszerzenia, producent, data(y) użycia, opis sposobu wykorzystania i walidacji uzyskanych wyników. Ponadto w raporcie powinny się znaleźć odniesienia do części produktów, które są efektem pracy SI oraz informacja, że Wykonawca bierze odpowiedzialność za integralność wygenerowanej treści.

Zamawiający nie dopuszcza:

- wykorzystania programów umożliwiających komunikację z respondentem za pomocą mowy (tzw. voicebotów) podczas rekrutacji do badań jakościowych oraz ilościowych oraz przeprowadzania wywiadów w ramach badań jakościowych i ilościowych (jeśli dotyczy);
- automatycznego wygenerowania tekstów składających się na dany raport za pomocą modeli językowych bez szczegółowego nadzoru merytorycznego Wykonawcy.

Warunki płatności

Raty płatności

Każde z zadań Wykonawca wyceni osobno. Płatność za realizację przedmiotu zamówienia będzie podzielona na **sześć rat**, po trzy dla każdego z dwóch zadań:

- **Zadanie I**
  - a) I rata (30%) – po przekazaniu Wstępnej analizy danych (kamień milowy nr 6);
  - b) II rata (50%) – po zatwierdzeniu Raportu końcowego (kamień milowy nr 9);
  - c) III rata (20%) – po zakończeniu okresu asysty wykonawcy (zgodnie z OPZ).
- **Zadanie II**
  - a) I rata (30%) – po przekazaniu Wstępnej analizy danych (kamień milowy nr 6);
  - b) II rata (50%) – po zatwierdzeniu Raportu końcowego (kamień milowy nr 9);
  - c) III rata (20%) – po zakończeniu okresu asysty wykonawcy (zgodnie z OPZ).